ज॰त्सु उद्गातृषु पुरस्ताज्जपं कृतवत्सु अध्वर्युः प्र॰त्रे द्वे तृणे समर्पयन् सो॰तऽइति मन्त्रेण पवमानस्तोत्रमुपाकरोति · तृणे॰ह्नन्निति शाखान्तरात् । अत्रानिरुक्तेषूपकृव्यादिषु अनिरुक्तप्रातःसवने प्रथमे त्रिवृत्स्तोमे एकाहे वाजपेये चेन्दुः पवतऽइत्येवं पवमानोपाकरणं कर्तव्यम् छन्दोगसूत्रात् · तत्रोपकृव्यादिषु त्रिष्वपि पवमानेषु अनिरुक्तप्रातःसवनयोस्तु बहिष्पवमानऽएवेति भेदः ।

सर्वेषु ॥३७॥ स॰षु स्तोत्रेषु प्रस्तोत्रे तृणे प्रयच्छन्नुपाकरोति न बहिष्पवमानऽएव केवलम् सोमः पवतऽइति मन्त्रस्तु वचनात्पवमानऽएव ।

अतृणो वा ॥३८॥ तृणरहितो वा सर्वेषु पवमानेषूपाकरणं करोति ॥

॥ षष्ठी कण्डिका ॥६॥

कुशमुष्टिं वा ॥१॥ अथवा कुशमुष्टिं दर्भमुष्टिं प्रस्तोत्रे प्रयच्छन्सर्वेषु पवमानेषूपाकरोति · प्रतिसवनं यद्यत्प्रथमं स्तोत्रम् तत्पवमानमित्युच्यते । काठके प्रत्यङ्मुखोऽध्वर्युः प्रस्तोत्रे दर्भान्प्रयच्छन्नाह सोमः पवतऽइति प्रातःसवने तुल्यमासर्पणात्सदसि प्रस्तोत्रे दर्भान्प्रयच्छन्नाह सोमः पवतऽइति माध्यन्दिने एवंविधमेव तृतीयसवनेऽपि सूत्रमस्ति · अत एते त्रयोऽपि विकल्पास्त्रिष्वपि पवमानेषु भवन्ति तृणे प्रयच्छन्वा अतृणो वा कुशमुष्टिं वा प्रयच्छन्निति ।

प्रत्यङ्मुखाऽउपविशतः पुरस्तात् ॥२॥ उद्गाता उदङ्मुखः उपविशति प्रत्यङ्मुखः प्रस्तोता दक्षिणाभिमुखः प्रतिहर्तेति एवमुपविष्टानामुद्गातॄणां पुरस्तादध्वर्युप्रतिप्रस्थातारौ प्रत्य॰शतः · अध्वर्युयजमानाविति केचित् तन्मते प्रतिप्रस्थातुरनियमः · तथा च मानवे आस्तावं प्राप्योपविशन्ति प्रस्तोतुः सव्यमनु यजमानो दक्षिणमन्वध्वर्युः प्रस्तोत्रे दर्भमुष्टिं प्रयच्छत्सोमः पवतऽइति स्तोत्रमुपाकरोतीति · प्रातःसवनवन्माध्यन्दिने सवने तृतीये च ।

दक्षिणो यजमानः ॥३॥ अध्वर्युप्रतिप्रस्थात्रोर्द॰णो य॰नः उपविशति ।

स्तूयमानऽउन्नेताधवनीयं पवित्रमन्तर्धाय पूतभृत्यासिञ्चति ॥४॥ आधवनीयस्थं सोमम् उदग्दशमन्यतरतोदशं वा पवि॰र्धाय पूतभृत्संज्ञके कलशे आ॰ति · स्तोत्रस्य पावनार्थत्वाद्यावत्स्तोत्रसमाप्तिमासिञ्चेदिति पितृभूतिः । अत्र पवमानेषु आद्यप्रस्तावसमये यजमानेन असतो मा सद्गमय तमसो मा ज्योतिर्गमय मृत्यो-